

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului și de către reprezentantul legal al inculpatului Munteanu Angela, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 mai 2022, în cauza penală în privința inculpatului

Munteanu Petru xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.08.2019 – 10.06.2020;
Instanța de apel: 21.07.2020 – 02.12.2020;
Instanța de recurs: 04.02.2021 – 17.05.2021;
Instanța de apel: 28.06.2021 – 11.05.2022;
Instanța de recurs: 18.08.2022 – 01.03.2023.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 10 iunie 2020, Munteanu Petru a fost recunoscut vinovat de comiterea faptelor prejudiciabile prevăzute de art.151 alin.(4), art.172 alin.(2) lit. c) și art.188 alin.(2) lit. b), d) Cod penal și a fost absolvit de răspundere penală pe motiv că a săvârșit faptele prejudiciabile în stare de iresponsabilitate.

S-a aplicat în privința lui Munteanu Petru măsura de constrângere cu caracter medical, cu internarea la tratament prin constrângere într-o instituție psihiatrică cu supravegherea obișnuită.

Acțiunea civilă a succesorului părții vătămate Muntean Viorica, a fost lăsată fără soluționare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că, Munteanu Petru în noaptea spre 22 februarie 2019, de comun acord și împreună cu altă persoană, cu scopul sustragerii prin tâlhărie a bunurilor altei persoane, aflându-se în s. Roșietici, r-1 Florești, prin deteriorarea ușii de la locuința lui Munteanu Nicolai, amplasată în s. Roșietici, fiind în stare de ebrietate alcoolică, dând-u-și seama de caracterul acțiunilor sale, l-au atacat pe Munteanu Nicolai, aplicându-i multiple lovituri peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.20I903C0566 din 26.04.2019 leziuni corporale grave, i-au sustras deschis de la victimă bani în numerar în sumă totală de 7 000 lei, astfel, cauzând victimei un prejudiciu material în sumă totală de 7 000 lei.

Tot el, în noaptea spre 22.02.2019, de comun acord și împreună cu altă persoană, în timp ce se aflau în locuința lui Munteanu Nicolai, situată în sxxx, imediat după comiterea atacului tâlhăresc, fiind în stare de ebrietate alcoolică, cunoscând cu certitudine că cet. Munteanu Nicolai, locuiește de unul singur, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, dând-u-și seama de acțiunile sale prejudiciabile, prevăzând urmările lor și dorindu-le în mod conștient, intenționat, acționând de comun acord cu Munteanu Petru, în vederea

atingerii scopului urmărit, au aplicat față de Munteanu Nicolai constrângere fizică, manifestată prin aplicare de lovituri peste diferite regiuni ale corpului, care au avut ca obiectiv înfrângerea împotrivirii fizice a victimei la actul sexual și în același timp profitând de vârsta înaintată a victimei, forțat l-au dezbrăcat de lenjeria de corp și contrar voinței victimei, au întreținut cu el, un act sexual forțat, manifestat prin introducerea membrului viril în rectul victimei.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 201903C0566 din 26.04.2019 la cadavrul cet. Munteanu Nicolai s-au depistat 2 plăgi lacerate în regiunea perianală.

Tot el, în noaptea spre 22 februarie 2019, de comun acord și împreună cu altă persoană, în timp ce se aflau în locuința lui Munteanu Nicolai, situată în xxx, imediat după comiterea atacului tâlhăresc, fiind în stare de ebrietate alcoolică, cunoscând cu certitudine că cet. Munteanu Nicolai, locuiește de unul singur, având scopul vătămării corporale, intenționat i-au aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite regiuni ale corpului, cap și abdomen, cauzându-i leziuni corporale sub formă de traumă craniu-cerebrală deschisă cu plăgi prelucrate chirurgical în regiunea frontală și pe față, echimoze pe față cu trecere pe gât, ruptură sub conjunctivală sclerei cu hemoragii pe dreapta, hemoragii în țesuturile moi pericraniene fronto-parieto-temporal bilateral, cu trecere în regiunea occipitală pe dreapta, hemoragii în mușchiul temporar drept, fractura liniară ale oaselor bolții craniului cu trecere pe baza craniului, fractura înfundată osului frontal în regiunea bazei craniului, fractura complexului zigomatico-orbito-maxilar din dreapta cu deplasare (din fișa medicală), hematom subdural în regiunea emisferei cerebrale drepte (volum 20 ml), hemoragii subrahnoidiene pe lobii occipitali și parietali, bilateral, contuzie hemoragică lobilor frontali și lobului temporal pe dreapta, leziune axonală difuză a creierului și hemoragii secundare în trunchiul cerebral (histologic); traumă toraco-abdominală închisă cu echimoză hemitoracelui drept și abdomenului, fracturi ale coastelor 5, 6, 7, 8 din dreapta și 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10 și 11 din stânga în proces de consolidare cu hemoragii în țesuturile adiacente: echimoze pe membrele superioare, plăgi pe mâna propriu zisă dreapta, excoriații pe membrele inferioare, plăgi lacerate supurate în regiunea perianală, care potrivit raportului de expertiză judiciară nr.201903C0566 din 26.04.2019 se califică ca vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață și are legătură cauzală directă cu cauza decesului victimei ce a survenit la 05.03.2019, în jurul orei 15.30.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către succesorul părții vătămate Munteanu Viorica, prin care a solicitat casarea sentinței, cu adoptarea unei noi decizii, prin care să fie admisă acțiunea civilă integral, cu stabilirea termenului de aplicare a măsurilor de constrângere.

3.1 În motivarea cererii de apel succesorul părții vătămate Munteanu Viorica a invocat că, nu este de acord cu soluția instanței referitor la lăsarea fără examinare a acțiunii civile, asupra căreia reprezentantul legal al inculpatului s-a expus că este de acord parțial. La fel, nu a fost indicat pe ce termen se aplică măsura de constrângere asupra lui Munteanu Petru.

A menționat că, cercetând probele prezentate precum și materialele cauzei, instanța de judecată a ajuns la concluzia că este dovedit faptul precum că, Munteanu Petru a comis faptele socialmente periculoase prevăzute de art.188 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, și anume - tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, săvârșită de două persoane, prin pătrundere în locuință și art.172 alin.(2) lit. c) Cod penal - homosexualitatea, săvârșită prin constrângere fizică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, săvârșit de două persoane, și art.151 alin.(4) Cod penal, cu semnele calificative: vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, săvârșit de două persoane, care a provocat decesul victimei.

A indicat că, conform raportului de expertiză psihiatrică-legală nr.201936S0038 din 15.05.2019 s-a dedus: 1) La moment Munteanu Petru suferă de maladie psihică cronică și evolutivă: „Schizofrenia, forma paranoidă, Sindrom halucinatoriu-paranoid”; 2) în momentul comiterii infracțiunii, Munteanu Petru suferea maladie psihică cronică și evolutivă -

„Schizofrenia, forma paranoidă, Sindrom halucinatoriu-paranoid”, conform stării psihice nu avea capacitatea de a-și da seama de acțiunile sale și nu le putea dirija, deci a acționat fără discernământ. În cazul dacă în instanța de judecată va fi probată vinovăția învinuitului, expertul judiciar pledează ca Munteanu Petru să fie recunoscut iresponsabil de fapta ce i se impută; 3) în prezent, conform stării psihice Munteanu Petru nu are capacitatea de a-și da seama de acțiunile sale și nu le poate dirija, deci nu poate acționa cu discernământ.

Instanța de judecată a făcut referire la art.499 Cod de procedură penală, conform căreia, dacă se consideră dovedit faptul că persoana în cauză a săvârșit o faptă prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, în stare de iresponsabilitate sau că această persoană, după ce a săvârșit infracțiunea, s-a îmbolnăvit de o boală psihică cronică, care o face să nu-și dea seama de acțiunile sale sau să nu le poată dirija, instanța de judecată adoptă, conform art.23 Cod penal, fie o sentința de absolvire a acestei persoane de pedeapsă sau, după caz, de răspundere penală, fie de liberare de pedeapsă și de aplicare față de ea a unor măsuri de constrângere cu caracter medical, indicând care anume din ele trebuie aplicată, sau o sentința de încetare a procesului și de neaplicare a unor astfel de măsuri în cazurile când, prin caracterul faptei săvârșite și starea sănătății sale, persoana nu prezintă pericol pentru societate și nu are nevoie de tratament forțat. În astfel de cazuri, instanța anunță despre bolnav organele de ocrotire a sănătății. Conform art.99 Cod penal, persoanelor care au săvârșit fapte prevăzute de legea penală în stare de iresponsabilitate sau care au săvârșit asemenea fapte în stare de responsabilitate, de responsabilitate redusă, dar, până la pronunțarea sentinței sau în timpul executării pedepsei, s-au îmbolnăvit de o boală psihică, din care cauză ele sânt incapabile să-și dea seama de acțiunile lor sau să le dirijeze, instanța de judecată poate să le aplice următoarele măsuri de constrângere cu caracter medical, care se înfăptuiesc de către instituțiile curative ale organelor de ocrotire a sănătății: a) internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită; b) internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere riguroasă.

A reiterat că, conform art.100 alin.(1) Cod penal, internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită poate fi aplicată de către instanța de judecată unui alienat care, din cauza stării psihice și a caracterului faptei prejudiciabile săvârșite, are nevoie de îngrijire spitalicească și de tratament în condiții de supraveghere obișnuită, iar potrivit art.101 alin.(1) Cod penal, instanța de judecată, considerând că este necesar de a aplica o măsură de constrângere cu caracter medical, alege forma acesteia în funcție de boala mintală a persoanei, de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei săvârșite.

A relevat că, având în vedere circumstanțele cauzei, ținând cont de raportul de expertiză psihiatrică-legală nr.201936S0038 din 15.05.2019, conform căruia Munteanu Petru suferă de o boală psihică, care îl face să nu-și dea seama de acțiunile sale, are nevoie de îngrijire spitalicească și tratament într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a aplica față de el măsura de constrângere cu caracter medical sub formă de internare într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

A invocat că, în conformitate cu art.324 alin.(2) Cod de procedură penală, în caz de neprezentare în instanță a părții civile sau a reprezentantului ei, instanța lasă acțiunea civilă fără soluționare și, în acest caz, succesorul părții vătămate își menține dreptul de a intenta acțiunea în modul prevăzut de procedura civilă. Astfel, în legătură cu faptul că, nu s-a prezentat în ședința de judecată pentru a susține acțiunea civilă, instanța de judecată a lăsat acțiunea civilă fără soluționare și, în acest caz, menținând dreptul de a intenta acțiunea în modul prevăzut de procedura civilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 decembrie 2020, a fost admis apelul declarat de către succesorul părții vătămate Munteanu Viorica, inclusiv din alte motive, casată sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Munteanu Petru în temeiul art.23 alin.(1) Cod penal, art. 499 alin.(1) Cod de procedură penală, a fost liberat de răspundere penală pe art.art.151 alin.(4), 172 alin.(2) lit. c) și 188 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, cu aplicarea în privința lui a măsurii de

constrângere cu caracter medical, cu dispunerea internării acestuia la tratament prin constrângere într-o instituție psihiatrică cu supravegherea obișnuită.

S-a admis integral acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate Munteanu Viorica și s-a încasat din contul inculpatului Munteanu Petru în beneficiul succesorului părții vătămate Munteanu Viorica suma de 19 281 (nouăsprezece mii două sute optzeci și unu) lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 100 000 (o sută mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

5. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 decembrie 2020, a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Corolevschi Maria în numele lui Munteanu Petru, prin care a solicitat casarea parțială a deciziei în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate Munteanu Viorica să fie respinsă.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17 mai 2021, a fost admis recursul ordinar declarat de avocatul Corolevschi Maria în numele lui Munteanu Petru, casată totală decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 decembrie 2020, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1 În motivarea soluției, instanța de recurs ordinar a statuat că, potrivit art.499 alin.(1) Cod de procedură penală, coroborat cu art.art.23 și 99 Cod penal, în cazul în care persoana săvârșește infracțiune în stare de iresponsabilitate, instanța de judecată adoptă, fie: 1) o sentința de absolvire a acestei persoane de pedeapsa sau răspunderea penală; 2) o sentința de liberare de pedeapsa penală și de aplicare față de ea a unor măsuri de constrângere cu caracter medical (internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită sau cu supraveghere riguroasă) sau 3) o sentința de încetare a procesului penal și de neaplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical, când prin caracterul faptei săvârșite și sănătății sale, persoana nu prezintă pericol pentru societate și nu are nevoie de tratament forțat.

Instanța de recurs ordinar a reținut că, în corespundere cu art.498 alin.(1), (2) pct.1)-(5) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța trebuie să soluționeze dacă a avut loc fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală, dacă fapta aceasta a fost săvârșită de persoana cauza căreia se judecă, dacă această persoană a săvârșit fapta prejudiciabilă în stare de iresponsabilitate, dacă trebuie aplicată vreo măsură de constrângere cu caracter medical și care anume. În corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor Codului de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

A relevat instanța de recurs ordinar că, în pofida acestor prescripții legale, potrivit dispozitivului și descriptivului sentinței, prima instanță: a) a constatat că faptele prejudiciabile au fost săvârșite de inculpat și a recunoscut vinovăția acestuia în săvârșirea faptelor infracționale incriminate, fără a ține cont de faptul că recunoașterea vinovăției în comiterea faptei infracționale este contrară dispozițiilor art.499 alin.(1) Cod de procedură penală ea fiind specifică sentinței de condamnare nu și sentinței de aplicare a unor măsuri de constrângere cu caracter medical; b) a concluzionat despre aplicarea față de inculpat a măsurii de constrângere cu caracter medical – internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită, fără a stabili că Munteanu Petru a săvârșit faptele prejudiciabile în stare de iresponsabilitate, or numai instanța de judecată este în drept de a o constata, expertul doar expunând concluzia asupra obiectului supus expertizării.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și în raport cu circumstanțele în fapt și drept invocate în ordonanța de trimitere a cauzei în instanța de judecată, adoptând o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar.

A constatat că, potrivit art.414 alin.(1), (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală. Instanța de apel nu este în drept să-

și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Conform art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător, iar art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală prevede că, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, rejudecând cauza conform regulilor generale, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate se constată că nu s-a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept ce rezultă din textul hotărârii primei instanțe și la fel a concluzionat despre aplicarea față de inculpat a măsurii de constrângere cu caracter medical – internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită, fără a stabili că Munteanu Petru a săvârșit faptele prejudiciabile în stare de iresponsabilitate.

De asemenea, instanța de apel a decis liberarea de răspundere penală a lui Munteanu Petru, cu toate că, potrivit jurisprudenței naționale, dispozitivul hotărârii în privința unei persoane care a comis fapta infracțională în stare de iresponsabilitate, trebuie să cuprindă indicația că aceasta se absolvă de răspunderea penală pe motiv că fapta a fost comisă în stare de iresponsabilitate, or, nu poate fi liberată de răspundere penală, în cazul în care făptuitorului îi lipsește discernământul, întrucât această circumstanță exclude caracterul ilicit al faptei.

Mai mult, soluționând acțiunea civilă, instanța de apel a motivat încasarea prejudiciului material indicând la general că „...la dosar fiind anexate bonuri de plată suportă cheltuielile de funeralii... ”, fără a arăta și a cerceta, în conformitate cu prevederile art.art.414, 417 Cod de procedură penală, probele ce au determinat adoptarea unei asemenea soluției, fapt ce echivalează cu nerespectarea dreptului la o hotărâre motivată. Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 CoEDO s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (hotărârea Suominen împotriva Finlandei). Totodată, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei s-a reținut că, noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare.

Tot aici, instanța de recurs ordina a reținut că, instanța de apel și-a motivat contradictoriu soluția adoptată asupra chestiunii cu privire la acțiunea civilă, or, prevederile art.1998 alin.(1) și 6 art.2036 alin.(1) și (2) Cod civil, indică la acționarea cu vinovăție și la obligarea persoanei responsabile de a repara prejudiciului material și moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 mai 2022, a fost admis apelul declarat de succesorul părții vătămate Munteanu Viorica, casată parțial sentința, din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost constatat că Munteanu Petru a comis faptele prevăzute de art.art.151 alin.(4), 172 alin.(2) lit. c) și 188 alin.(2) lit. b) Cod penal, aflând-u-se în stare de iresponsabilitate.

Munteanu Petru a fost absolvit de răspunderea penală prevăzută de art.art.151 alin.(4), 172 alin.(2) lit. c) și 188 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că faptele au fost săvârșite în stare de iresponsabilitate.

A fost aplicată în privința lui Munteanu Petru măsura de constrângere cu caracter medical și dispusă internarea acestuia într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă intentată de succesorul părții vătămate Munteanu Viorica privind încasarea prejudiciului material și moral, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

7.1 În motivarea soluției instanța de apel a invocat că, în vederea respectării indicațiilor date prin Hotărârea Plenului CSJ a RM „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel” nr.22 din 12.12.2005, modificată prin Hotărârea Plenului CSJ nr.4 din 30.03.2009 și nr.10 din 24.12.2010, care indică la faptul că apelul este o continuitate a judecării cauzei, prin urmare a fost admis demersul înaintat de partea acuzării referitor la verificarea suplimentară a probelor, audierea reprezentantului legal al lui Munteanu Petru - Munteanu Angela și a succesorul legal al părții vătămate - Munteanu Victoria.

Astfel, fiind audiată în ședința instanței de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanță reprezentantul legal a lui Munteanu Petru - Munteanu Angela, a declarat că este mama lui Munteanu Petru, care la moment se află în Germania. Fiul dacă nu este internat la spital administrează o injecție costisitoare, care îl readuce la starea normală. El dorește să lucreze dar nu poate, deoarece nu are capacitate de a lucra. Are grijă de el deoarece este bolnav, a vrut să scape de aceste probleme. Nu este de acord cu pretențiile succesorului. Nu cunoaște ce se poate de făcut în situația creată. După examinarea cauzei, fiul a fost internat la psihiatrie. Nu a contestat sentința, deoarece cunoscut că poate contesta sentința, iar avocatul nu i-a explicat.

Fiind audiată în ședința instanței de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanță, succesorul legal al părții vătămate Munteanu Viorica a declarat că, susține declarațiile date în instanța de fond, solicită încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, 12 000 lei pentru înmormântare și 7 000 lei care au fost sustrași.

În cadrul ședinței instanței de apel, au fost verificate suplimentar probele conținute în materialele cauzei penale, și anume: *raport de constatare din 22.02.2019 a șefului-adjunct al SUP a IP Florești, comisar V. Moșneguțu privind constatarea comiterii infracțiunii în urma acțiunilor procesual efectuate la fața locului (f.d.6, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului cu anexe de la 22.02.2019, fiind supus cercetării domiciliul lui Munteanu Nicolai situată în satul Roșieticii-Vechi, raionul Florești (f.d.7-19, vol. I); raportul de expertiză judiciară nr.201921D0028 din 06.03.2019 (f.d.24-26, vol. I); declarațiile părții vătămate Munteanu Nicolai din 27.02.2019 (f.d.27, vol. I); proces-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 01.03.2019, potrivit căruia Munteanu Nicolai a recunoscut persoana după fotografia cu nr.2 ca fiind una din cele două persoane, care în noaptea spre 22.02.2021 au intrat la el în locuință și l-au maltratat, recunoscând-u-l, dat fiind că este de la el din sat (f.d.28-29, vol. I); proces-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie de la 01.03.2019 potrivit căruia Munteanu Nicolai a recunoscut persoana după fotografia cu nr.5, care este Munteanu Petru, ca fiind una din cele două persoane care în noaptea spre 22.02.2021 au intrat la el în locuință și l-au maltratat, recunoscând-u-l după forma și grosimea nasului, dat fiind că îl lovea și s-a întipărit fața lui bine (f.d.30-31, vol. I); proces-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului a lui Deleu Nicolai din 03.03.2019 (f.d.34-38, vol. I); raportul de expertiză judiciară nr.201936S0038 din 15.05.2021 în privința lui Munteanu Petru (f.d.48-53, vol. I); raportul de expertiză judiciară nr.201903C0566 din 26.04.2019 asupra cadavrului lui Munteanu Nicolai cu planșa fotografică (f.d.54-61, vol. I); raport de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-207 din 26.03.2019 (f.d.76-77, vol. I); ordonanță privind trimiterea cauzei penale în instanța de judecată pentru aplicarea măsurii de constrângere medicală din 19.08.2019 (f.d.82-87, vol. I); declarațiile succesorului părții vătămate Muntean Viorica date în ședința instanței de fond, verificate suplimentar în ședința instanței de apel (f.d.132-133, vol. I); declarațiile reprezentantului legal Munteanu Angela date în ședința instanței de fond, verificate suplimentar în ședința instanței de apel (f.d.134-136, vol. I); acțiune civilă înaintată de către succesorul părții vătămate Muntean Viorica cu anexe, prin care se solicită încasarea din contul lui Munteanu Petru a prejudiciului material în sumă de 7 000 lei - bani care au fost sustrași, suma de 12 281 lei - cheltuieli de înmormântare și suma de 100 000 lei - prejudiciu moral pricinuit în urma batjocoririi față de victimă (f.d.138- 140, vol. I); declarațiile suplimentare a reprezentantului legal Munteanu*

Angela date în ședința instanței de fond, verificate suplimentar în ședința instanței de apel, din care reiese, că este de acord cu acțiunea civilă și anume cu suma de 7 000 lei și cheltuielile de înmormântare. Nu este de acord cu prejudiciul moral, nu are așa bani pentru ca să achite (f.d.147, vol. I); declarațiile lui Munteanu Petru date în ședința instanței de fond, verificate suplimentar în ședința instanței de apel, din care reiese că, la data de 22.02.2019 pe la orele 10.00 în xxx, s-a întâlnit cu Deleu Nicolai și s-au despărțit între orele 19.00-20.00. La ora 21.00 a ajuns acasă. Nu a intrat niciodată în casa lui Munteanu Nicolai. Cu acțiunea civilă nu este de acord.

Instanța de apel a reținut că, judecând cauza penală, prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării și corect a ajuns la concluzia privind faptul că Munteanu Petru a comis faptele imputate prevăzute de art.188 al.(2) lit. b), d) Cod penal - *tâlhăria*, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, săvârșită de două persoane, prin pătrundere în locuință, art.172 al.(2) lit. c) Cod penal - *homosexualitatea*, săvârșită prin constrângere fizică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, săvârșită de două persoane, și art.151 al.(4) Cod penal, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, săvârșită de două persoane, care a provocat decesul victimei, care a fost dovedită cu certitudine.

Totodată, instanța de apel a menționat, că prima instanță la adoptarea sentinței n-a ținut cont în deplină măsură de prevederile art.499 alin.(1) Cod de procedură penală, care expres prevăd, că dacă consideră dovedit faptul că persoana în cauză a săvârșit o faptă prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, în stare de iresponsabilitate sau că această persoană, după ce a săvârșit infracțiunea, s-a îmbolnăvit de o boală psihică cronică, care o face să nu-și dea seama de acțiunile sale sau să nu le poată dirija, instanța de judecată adoptă, conform art.23 Cod penal, fie o sentință de absolvire a persoanei de pedeapsă sau, după caz, de răspundere penală, fie de liberare de pedeapsă și de aplicare față de ea a unor măsuri de constrângere cu caracter medical.

Instanța de apel a relevat că, prima instanță a conchis referitor la faptul recunoașterii vinovăției lui Munteanu Petru de comiterea faptelor prejudiciabile prevăzute de art.art.151 alin.(4), 172 alin.(2) lit. c) și 188 alin.(2) lit. b), d) Cod penal și cu absolvire de răspundere penală pe motiv că a săvârșit faptele prejudiciabile în stare de iresponsabilitate. Totodată, a aplicat în privința lui Munteanu Petru măsura de constrângere cu caracter medical, cu internarea la tratament prin constrângere într-o instituție psihiatrică cu supravegherea obișnuită, *deși în circumstanțele constatate urma să constate că persoana a comis faptele în stare de iresponsabilitate și să absolve persoana de răspundere penală pe motiv că fapta a fost comisă în stare de iresponsabilitate.*

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM „Cu privire la respectarea legislației în cazurile despre aplicarea, schimbarea, prelungirea și revocarea măsurilor de constrângere cu caracter medical” nr.23 din 12.12.2005, cu modificările ulterioare, care în pct.16) *expres explică, că dispozitivul sentinței în privința unei persoane care a comis o faptă prejudiciabilă în stare de iresponsabilitate trebuie să cuprindă constatarea că această persoană a comis fapta prejudiciabilă și indicația că persoana se absolvă de răspundere penală pe motiv că fapta a fost comisă în stare de iresponsabilitate.*

Din aceste considerente, instanța de apel a ajuns la concluzia de a casa parțial sentința, din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, pronunțând o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță în această latură, înlăturând eroarea admisă de către prima instanță, constatând că Munteanu Petru a comis faptele prevăzute de art.art.151 alin.(4), 172 alin.(2) lit. c) și 188 alin.(2) lit. b) Cod penal, în stare de iresponsabilitate, cu absolvirea de răspundere penală și respective, cu aplicarea măsurii de constrângere cu

caracter medical și dispunerea internării într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

Cât privește solicitarea invocată în apel de către succesorul părții vătămate referitor la faptul, că prima instanță nu a stabilit termenul de aplicare a măsurii de constrângere, în acest aspect instanța de apel a notat, că potrivit prevederilor art.art.99-100 Cod penal, prima instanță este în drept doar să aplice măsura de constrângere cu caracter medical și să interneze persoana care a comis fapta prevăzută de legea penală în stare de iresponsabilitate, iar stabilirea, schimbarea, prelungirea termenului sau încetarea aplicării măsurii de constrângere cu caracter medical, se face, de asemenea de către instanța de judecată, doar că în temeiul avizului instituției medicale, potrivit prevederilor art.101 Cod penal.

Instanța de apel a atestat, că succesorul părții vătămate Muntean Viorica a intentat acțiune civilă către Munteanu Petru privind încasarea prejudiciului material în sumă de 7000 lei – bani care au fost sustrași de la partea vătămată Munteanu Nicolai, 12281 lei - cheltuieli de înmormântare și suma de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, soluția adoptată de către prima instanță în acest aspect fiind neîntemeiată, astfel există temei legal pentru casarea sentinței în această latură, cu adoptarea unei noi hotărâri, privind admiterea acțiunii civile intentate de către succesorul legal Muntean Viorica, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Instanța de apel a reținut că, art.385 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală prevede că, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă. Potrivit art.387 alin.(1) Cod de procedură penală, odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. În conformitate cu art.387 alin.(3) Cod de procedură penală, în cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă. Totodată, potrivit art.1998 alin.(1) Cod Civil (în vigoare la acel moment), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. La fel și prevederile art.art.1398 și 1408 Cod civil determină condițiile angajării răspunderii pentru prejudiciul cauzat de către o persoană declarată incapabilă.

La caz, instanța de apel a constatat, că Munteanu Petru a comis faptele prejudiciabile prevăzute de art.art.151 alin.(4), 172 alin.(2) lit. c) și 188 alin.(2) lit. b) Cod penal în stare de iresponsabilitate, ca urmare fiind absolvit de răspundere penală, în privința acestuia fiind aplicată măsură de constrângere cu caracter medical și fiind dispusă internarea lui într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită, cu adoptarea unei sentințe de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical și nu a unei sentințe de condamnare. Acțiunea civilă a fost intentată față de Munteanu Petru, adică față de o persoană care a comis faptele prejudiciabile în stare de iresponsabilitate și asupra căreia se instituie tutelă.

Astfel, având în vedere faptul, că răspunderea pentru prejudiciul cauzat de către o persoană declarată iresponsabilă este reglementată de unele prevederi speciale, instanța de apel a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile intentată de succesorul părții vătămate Muntean Viorica privind încasarea prejudiciului material și moral, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, acordând posibilitate succesorului părții vătămate să formuleze o acțiune civilă în ordinea și modul stabilit de intervenire a răspunderii materiale față de un tutore în vederea reparării preludiului cauzat de persoana iresponsabilă.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

- avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului, prin care invocând ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel;

- reprezentantul legal al inculpatului Munteanu Angela, prin care invocând ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei în latura civilă și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate Munteanu Viorica, să fie respinsă.

8.1. În motivarea recursului ordinar avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului invocă că, instanța de apel eronat a aplicat legea codului civil. În motivarea deciziei sale vine cu trimiterea la prevederile art.1998 alin.(1) Cod civil, subliniind vinovăția, totodată în decizia sa, nu constată vinovăția, dar constată că Munteanu Pentru a comis faptele prevăzute de art.art.151 alin.(4), 172 alin.(2) lit. c) și 188 alin.(2) lit. b) Cod penal, în stare de iresponsabilitate.

Indică că, expunând-u-se asupra acțiunii civile, instanța de apel a făcut trimitere la art.art.1398 și 1408 Cod civil, indicând la general că prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege, fără ca să elucideze circumstanțele, însă, evită intenționat să stabilească dacă sunt prezente în speță aceste circumstanțe, adică să se expună asupra prevederilor art.1408 Cod civil, condițiile angajării răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o persoană declarată incapabilă.

Consideră că, legea stipulează că pentru aplicarea acestui articol nu este suficient ca persoana ce a cauzat prejudiciul să fie alienată mintal, este necesar ca asupra ei să fie instituită tutela. Aceste circumstanțe nici nu s-au pus în discuție în instanța de judecată și la materialele cauzei nu s-a anexat nici o probă, ce ar demonstra că Munteanu Angela - mama lui Munteanu Petru, a fost instituită ca tutore. Prin urmare, acțiunea civilă a fost admisă contrar prevederilor legale la care instanța de apel face trimitere: Munteanu Petru nu fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor imputate, iar la materialul dosarului nu este anexată nici o dovadă ce ar confirma că asupra lui Munteanu Petru era și este instituită tutela.

Susține că, din constatările instanțelor de fond reiese că, faptele ilicite au fost săvârșite de mai multe persoane, nu doar de Munteanu Petru, iar succesorul părții vătămate Munteanu Viorica nu a prezentat dovezi că această sumă nu a fost solicitată și de la celelalte persoane, care au fost recunoscute vinovate și condamnate în comiterea aceluiași infracțiuni. Or, încasarea dublă a prejudiciului material ar putea duce la crearea unei situații de revizuire a unei hotărâri, fiind în prezența unor circumstanțe pe care instanța de apel a evitat să le elucideze.

Opinează că, împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o decizie care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția în latura civilă. Motivarea cuprinzând contradicții, nu s-au stabilit circumstanțele care contribuie la admiterea acțiunii civile, acesta fiind expus neclar, expunând doar opinia la general, ceea ce impune admiterea recursului ordinar.

8.2. În motivarea recursului ordinar reprezentantul legal al inculpatului Munteanu Angela a invocat aceleași argumente ca și avocatul Corolevschi Maria, suplimentar statuând că, persoana care în urma unei tulburări psihice (boli sau deficiențe mintale) nu poate conștientiza sau dirija acțiunile sale, poate fi declarată de către instanța de judecată ca incapabilă. Asupra ei se instituie tutela. Hotărârea instanței de judecată prin care persoana s-a declarat incapabilă are semnificația unui fapt juridic ce naște obligația tutorelui sau a instituției respective de a repara prejudiciul cauzat de persoana incapabilă.

Menționează suplimentar că, debitor în raportul de reparare a prejudiciului cauzat de o persoană incapabilă este tutorele sau instituția obligată s-o supravegheze. Părinții persoane incapabile vor răspunde pentru prejudiciul cauzat de acesta numai dacă au fost numiți tutori în ordinea de stabilitate de lege. Speței respective specifică este vinovăția tutorelui sau a

instituției respective care constă în neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligației de supraveghere. Răspunderea tutorelui sau a instituției poate fi înlăturată dacă aceste persoane dovedesc că și-au executat în mod ireproșabil obligația de supraveghere a persoanelor incapabile. Or, reprezentantul legal al inculpatului Munteanu Angela nu a fost instituită ca tutore, iar careva altă persoană ca tutore tot nu a fost instituită.

9. Asupra recursurilor declarate, procurorul a depus referință, prin care solicită dispunerea inadmisibilității recursurilor ca fiind vădit neîntemeiate.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță, se constată că, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Colegiul penal constată că, avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului și reprezentantul legal al inculpatului Munteanu Angela invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluție ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluție instanței.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că, temeiul invocat de către recurenți nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, reieșind în acest context următoarele.

Cu referire la temeiul indicat de către recurenți, prin prisma art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume ce ține de alegațiile, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în latura civilă, Colegiul penal consideră că, acest temei de casare nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate și apreciază că hotărârea instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în hotărârea adoptată, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art.6 CEDO.

Colegiul penal constată că, deși, în prezenta speță recurenții invocă ca temei de casare faptul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluție în latura civilă, în motivarea recursurilor, nu au adus argumente plauzibile în acest sens, ci doar fac o proprie apreciere a stării de fapt în temeiul căreia instanța de apel și-a întemeiat soluție, argumentând versiunea privind circumstanțele cauzei.

La acest capitol, Colegiul penal constată că, argumentele invocate de recurenți, nu și-au găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, nefiind identificate careva circumstanțe care le-ar justifica, dat fiind faptul că, la judecarea apelului și adoptarea deciziei, instanța de apel a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, detaliat și argumentat s-a expus asupra motivelor relevante invocate pe aspectele contestate, fiind redată clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel, cauza fiind examinată în conformitate cu prevederile art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, adică în limitele rejudecării, cu înlăturarea erorilor constatate prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17 mai 2021.

De asemenea, instanța de recurs în prezenta speță nu acceptă criticile recurenților, precum că hotărârea instanței de apel nu conține motivele ce au stat la baza adoptării soluției. Tot aici, urmează de menționat, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, adică așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza dată.

Fiind investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, instanța de apel a expus situația de fapt reținută în cauză și corect a concluzionat de a admite în principiu acțiunea civilă intentată de succesorul părții vătămate Munteanu Viorica privind încasarea prejudiciului material și moral, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să hotărască instanța civilă, concluzie ce a rezultat din faptul că inculpatul Munteanu Petru a comis faptele prejudiciabile prevăzute de art.art.151 alin.(4), 172 alin.(2) lit. c) și 188 alin.(2) lit. b) Cod penal, în stare de iresponsabilitate.

Colegiul penal atestă că soluția instanței de apel este întemeiată, aceasta just fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.art.381 alin.(1) pct. 10), 387 alin.(1), (3) Cod de procedură penală, precum și art.1998 alin.(1) Cod civil (până la 01 martie 2019), astfel, instanța de recurs ordinar nu identifică nici un temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate.

Totodată, instanța de apel la emiterea deciziei corect a ținut cont și de prevederile art.art.1398 și 1408 Cod civil, care determină condițiile angajării răspunderii pentru prejudiciul cauzat de către o persoană declarată iresponsabilă.

Prin urmare, contrar celor invocate de către recurenți, verificând lucrările dosarului Colegiul penal conchide că, la caz, instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, cercetând suplimentar materialele cauzei în ședința instanței de apel, cu consemnarea lor în procesul verbal al ședinței de judecată, adoptând în consecință o soluție corectă de casare parțială a sentinței, din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost constatat că Munteanu Petru a comis faptele prevăzute de art.art.151 alin.(4), 172 alin.(2) lit. c) și 188 alin.(2) lit. b) Cod penal în stare de iresponsabilitate și a fost absolvit de răspunderea penală, pe motiv că faptele au fost săvârșite în stare de iresponsabilitate, totodată, fiind admisă în principiu acțiunea civilă intentată de succesorul părții vătămate Munteanu Viorica privind încasarea prejudiciului material și moral, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Colegiul penal v-a respinge și alegerile recurenților precum că, instanța de apel nu a menționat care anume circumstanțe nu i-au permis de a clarifica obiectiv soluționarea acțiunii civile, or, instanța de apel a reținut că Munteanu Petru a comis faptele imputate prevăzute de art.art.151 alin.(4), 172 alin.(2) lit. c) și 188 alin.(2) lit. b) Cod penal, iar conform raportului de expertiză judiciară nr.20193S0038 din 15.05.2019, în privința lui Munteanu Petru s-a concluzionat că: 1) La momentul de față Munteanu Petru suferă de maladie psihică cronică și evolutivă: „Schizofrenia, forma paranoidă, Sindrom halucinatoriu-paranoid”; 2), 3) În momentul comiterii infracțiunii, Munteanu Petru suferea maladie psihică cronică și evolutivă: „Schizofrenia, forma paranoidă, Sindrom halucinatoriu-paranoid”, conform stării psihice nu avea capacitatea de a-și dea seama de acțiunile sale și nu le putea dirija, deci a acționat fără discernământ. În cazul dacă în instanța de judecată va fi probată vinovăția învinutului, expertul judiciar pledează ca Munteanu Petru să fie recunoscut iresponsabil de fapta ce i se impută; 4) În prezent conform stării psihice Munteanu Petru nu are capacitatea de a-și dea de acțiunile sale și nu le poate dirija, deci nu poate acționa cu discernământ. 5) Luând în considerație faptul că cet. Munteanu Petru suferă de maladie psihică cronică evolutivă: „Schizofrenia, forma paranoidă, Sindrom halucinatoriu-paranoid”, este lipsit complet de atitudinea critică față de starea sa a sănătății și comportament, expertul judiciar a pledat pentru aplicarea în privința lui Munteanu Petru a măsurilor de constrângere cu caracter

medical, în sens de a fi internat la tratament prin constrângere într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită (la locul de trai în cadrul IMSP SP Bălți) (f.d.48-53, vol. I).

Astfel, instanța de recurs ordinar remarcă din textul deciziei atacate, că se constată faptul motivării de către instanța de apel a hotărârii adoptate, în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv decizia atacată cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la admiterea apelului succesului părții vătămate și pronunțării unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, expunându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate de părți, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a hotărârii atacate nu s-au stabilit.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, soluția instanței de apel nu este afectată de o eroare gravă de fapt, iar de către instanța de recurs ordinar nu sunt identificate temeiuri de a interveni în hotărârea instanței de apel, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată.

Din considerentele expuse, instanța de recurs ordinar conchide că, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Așadar, Colegiul penal statuează că, temeiul invocat de către avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului și de către reprezentantul legal al inculpatului Munteanu Angela, prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursurilor ordinare declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Corolevschi Maria în numele inculpatului și de către reprezentantul legal al inculpatului, Munteanu Angela, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 mai 2022, în cauza penală în privința inculpatului *Munteanu Petru xxx*, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 23 martie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie